

Konuşmacı optik illüzyonların görmemizi nasıl etkilediğini gösterebilmek için başlangıçta izleyenlere bir kısa etkinlik ile yorumlar yaptırıyor.Bu etkinlikte biri beyaz üzerinde,diğeri siyah üzerinde olmak üzere iki yüzey ve bu yüzeylerin üzerinde bir sürü renkli yuvarlaklar görünüyor.Konuşmacı bu gördüğümüz renkli yuvarlaklardan hangilerinin aynı olduğunu soruyor.Gri,yeşil,turuncu yuvarlaklar aslında aynı renk gibi görünse de gerçekte aynı renk olan sadece gri oluyor.Yeşil ve turuncu renkleri beyaz ve siyah zeminlerde yan yana kıyaslayınca aynı renk gibi görünse de bu aslında aynı renk olduklarını ispatlamıyor,çünkü beynimiz için renkleri görme kolay bir durum olsa da objenin bulunduğu ortam da rengi tanımda oldukça önemlidir.

Konuşmacı sonrasında ormanda siyah beyaz olan bir fotoğraf gösteriyor ama bu fotoğrafta yüzeyleri yansıttığı ışığın kalitesine bağlı olarak göremediğimiz için vahşi bir hayvan gibi bazı detayları göremiyoruz.Buradan da anladığımız şey rengin yüzeyler arasındaki benzerlik ve farklılıkları yansıttıkları ışık tayfına bağlı olarak görmemizi sağladığı.Bir rengi yansıttığı ışığa göre görebiliriz,fakat bu da çevresel bir çok değişkenle değişebilir.Mesela nesneyi aydınlatan renk veya biz ve nesne arasındaki çevrenin rengiyle.Aslında bu da şu anlama geliyor:bizim aynı olarak gördüğümüz renklerin arka planında farklı ışıklar ve bileşenler bulunabilir,konuşmacı bunu da bir örnek ile gösteriyor.

Bu konuşmada benim en çok etkilendiğim örnek ise konuşmacının arıların görmesini gözlemlediği ve bunu açıkladığı deney oldu.Bu deneyde bir kovan yaban arısını görüyoruz.Bu arılar ince bir yol vasıtasıyla deneyin yapılacağı alana geçebiliyorlar.Deneyin yapıldığı alanda bir sürü farklı renkte yuvarlak alan ve içlerinde çiçek görüyoruz.Eğer arılar mavi renkteki çiçeklere giderlerse ödül alıyorlar.Arılar bu ödülü deneme yanılma ile mavi alanda alabileceklerini öğrendikleri için mavi alanlara ilerliyorlar veya çoğunluk neredeyse oraya gitme eğiliminde oluyorlar.Fakat deney görüntülerinde mavi alanda olan kadar yeşil alanlarda da arıların biriktiğini gözlemliyoruz.Biz aslında yanıldıklarını düşünsek de bunlar aslında yeşil ışık altında mavi olarak görünen çiçekler olduklarından aslında arılar yanılmıyor.Yani mavi çiçeğe ilerleyip ödülleri alıyorlar.Bu da demek oluyor ki bizde olan nesnelerin renklerini görmenin ışığa,ortama bağlı olması yaban arılarında da aynı şekilde ilerliyor.

Konuşmacı beynimizin aslında dünyayı olduğu gibi görmediğini,yorumladığını söylüyor.Laboratuvarında yaptığı başka bir deney ve gözlem sonucunu bize aktarıyor.Bu deneyinde de ışığı ses çevirip insanların görsel dünyalarını duymalarını sağlıyor.Bir kameraman kamerasıyla çevreyi çekiyor ve konuşmacı bu kameranin tam ortasında ince bir çizgi olduğunu,aslında bu çizginin 32 adet kareden oluştuğunu,32 karenin ortalama renginin alınıp sese dönüştürüldüğünü söylüyor.Bu basit ama faydalı deneyde yerdeki tabağın renk geçişlerinden dolayı sese çevirilip farkedilebildiğini gözlemliyoruz.Yine aynı şekilde farklı farklı görüntülerdeki renkler ile müzikler yapılabileceğini başka bir deney üzerinde gözlemliyoruz.

Konuşmacı konuşmasını bitirmeden önce yaptığı son deney ile gördüğümüz rengin bulunduğu ortamın rengine,üzerine düşürülen ışığa bağlı olduğunu tekrar gösteriyor.

MELİS PORTAKAL 220201035